

Krajanské listy – listopad 2013

Vydává Velvyslanectví České republiky v Pretorii ve spolupráci s českými krajany
v Jihoafrické republice.

Náměty a příspěvky zasílejte na adresu: maria.ramsova@seznam.cz
Redakce a Velvyslanectví České republiky v Pretorii neručí za obsah zaslaných příspěvků.
Redakční rada: Radek Nedvěd, Mária Ramsová, Mirka Schullerová

Vážení a milí krajané,

dostává se Vám do rukou listopadové vydání našich Krajanských listů.

V tomto čísle Vám přinášíme celou řadu zajímavých informací: výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, které probíhaly i na Velvyslanectví ČR v Pretorii, pozitivní informaci o snížení státního dluhu ČR a jako zajímavou českou osobnost Vám představíme rabína Jehudu Arje ben Becalela známého také jako rabbi Löwa. V zajímavostech se dozvíte o možnostech využití piva, české to chlouby, ve Vaší kuchyni a rovněž si budete moci procvičit Vaši češtinu.

Pomalu ale jistě se nám blíží Vánoce, a tak bychom rádi navodili vánoční atmosféru ve Vašich domovech prostřednictvím těchto listů, když si připomeneme některé vánoční zvyky a tradice.

Touto cestou bychom Vás chtěli rovněž požádat o spolupráci při tvorbě Krajanských listů. Jestli máte chuť, neváhejte nám zaslat své příspěvky a podělte se s námi i o Vaše zkušenosti s pobytem v této krásné zemi. Rádi je zveřejníme.

Ted' Vám už ale přejeme jenom krásné a ničím nerušené čtení.

Vaše redakce

Z OBSAHU

INFORMACE VELVYSLANECTVÍ ČR V PRETORII	2
OSLAVA STÁTNÍHO SVÁTKU V PRETORII	2
INZERÁTY / ŽÁDOSTI / OZNÁMENÍ	2
VÝBĚR ZPRÁV	3
ČESKÉ OSOBNOSTI: RABI LÖW	5
PŘIPOMENUTÍ STÁTNÍHO SVÁTKU.....	7
ČEŠTINA	7
ZE ŽIVOTA NAŠICH KRAJANŮ.....	7
ČESKÉ VÁNOCE	8
ZAJÍMAVOSTI.....	12
ZÁBAVA	13
RECEPTY	13
PROCVIČTE SI ČEŠTINU - JAZYKOLAMY.....	15
HUMOR.....	16
SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ.....	16

INFORMACE VELVYSLANECTVÍ ČR V PRETORII

(Kontakt: Embassy of the Czech Republic in Pretoria, 936 Pretorius Street, Arcadia, Pretoria, P.O. Box 13671, Hatfield 0028-Pretoria, e-mail : consulate_pretoria@mzv.cz, tel.: 012 4312380, fax: 012 4312398)

OSLAVA STÁTNÍHO SVÁTKU V PRETORII

Na rezidenci velvyslankyně se dne 22. 10. 2013 konala tradiční oslava státního svátku - Dne vzniku samostatného československého státu 28. října. Akce se zúčastnila řada zástupců jihoafrických ministerstev a institucí, podnikatelů, univerzit, diplomatického sboru a krajanů. Jihoafrickou vládu reprezentoval M. Riba, vrchní ředitel z Ministerstva pro rozvoj venkova a pozemkovou reformu, který zastoupil nepřítomného ministra.

Velvyslankyně Blanka Fajkusová ve svém úvodním slově připomněla, že ČR v letošním roce slaví 20 let od svého vzniku 1. 1. 1993. Stručně zmínila hlavní události roku 2013, jak v ČR (první přímé prezidentské volby a předčasné parlamentní volby), tak ve vztazích mezi ČR a JAR (návštěva náměstka ministryně mezinárodních vztahů a spolupráce M. Fransmana v ČR, růst obchodní výměny). Informovala také o malém lokálním projektu, který rámci rozvojové spolupráce ČR Velvyslanectví ČR v Pretorii v letošním roce realizovalo ve zvláštní škole v Mamelodi. Děti z této školy pak předvedly hostům dva tance, Gambus a Tsonga. Vystaveny byly také výrobky ze školní dílny, na jejíž vybavení nástroji a materiálem velvyslanectví přispělo.

Za fotografie z akce děkujeme paní Dáše Hooman, www.dashphotography.co.za, e-mail: info@dashphotography.co.za, tel. +27 71 517 2807.

INZERÁTY / ŽÁDOSTI / OZNÁMENÍ

Pátrání pro přítele

Hledá se český občan, pan Jaroslav Hemelka, nar. 4.7.1983, poslední známá adresa: 7 Plattenklip/Derwent Road, Tamboers Klokt. V případě, že o uvedeném máte informace, dejte prosím vědět panu Haraldovi Besserovi z německého Ehenkirchenu, tel. + 49 8435-941256, e-mail: besser-neuburg@t-online.de

Výuka češtiny a angličtiny od začátečníků až po velmi pokročilé, od dětí až po důchodce.

Individuální přístup. Kontakt: Radka Hejmalová-Millar, mobilní telefon 0824681401, e-mail RadkaHej@gmail.com

Kvalifikovaná soudní překladatelka nabízí vypracování překladů z češtiny do angličtiny a z angličtiny do češtiny (případně z a do ruštiny a němčiny). Kontakt: Radka Hejmalová-Millar, mobilní telefon 0824681401, e-mail RadkaHej@gmail.com.

Naučte se šít jako profesionálové a oblékejte se podle svých představ.

HODINY ŠITÍ pro začátečníky i pokročilé

Individuální přístup a zdokonalení vašich dovedností jsou u nás zaručeny.

Specializujeme se také na **DESIGN A ZAKÁZKOVÉ ŠITÍ** svatebních šatů; večerních, business a vycházkových oděvů.

Najdete nás v Centurion.

VOLEJTE 0834484795 – Petra

Villa Klara B&B nabízí ubytování v luxusně vybavených pokojích v srdci Johannesburgu v Northcliffu. Guesthouse je vhodně situován velmi blízko nákupního střediska Cresta.

Ideální pro byznysovou klientelu díky své poloze. (CBD 15minut, Sandton 20minut, N1 7 minut, nemocnice 10 minut)

Pokoje mají WiFi spojení.

Pro více informací navštivte naši webovou stránku www.villaklara.co.za

Rezervace: klara@villaklara.co.za či 011 478 2513. Denně od: 08:00 do 17:00.

At Villa Klara, the customer always comes first.

VÝBĚR ZPRÁV

V ČR proběhly parlamentní volby

V ČR proběhlo ve dnech 25. - 26. října 2013 hlasování do Poslanecké sněmovny ČR. Volby se konaly také na zastupitelských úřadech ČR v zahraničí, včetně Velvyslanectví ČR v Pretorii.

Tabulka celonárodních volebních výsledků

Strana	Počet hlasů	%	Kraje	Mandáty +/–
Česká strana sociálně demokratická	1 016 828	20,45 %	14	50 –6
ANO 2011	927 240	18,65 %	14	47 +47
Komunistická strana Čech a Moravy	741 044	14,91 %	14	33 +7
TOP 09	596 357	11,99 %	14	26 –15
Občanská demokratická strana	384 174	7,72 %	14	16 –37
Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury	342 339	6,88 %	14	14 +14
Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová	336 970	6,78 %	14	14 +14
Strana zelených	159 025	3,19 %	14	0 –
Česká pirátská strana	132 417	2,66 %	14	0 –
Strana svobodných občanů	122 564	2,46 %	14	0 –
Strana Práv Občanů ZEMANOVCI	75 113	1,51 %	14	0 –
Dělnická strana sociální spravedlnosti	42 906	0,86 %	14	0 –

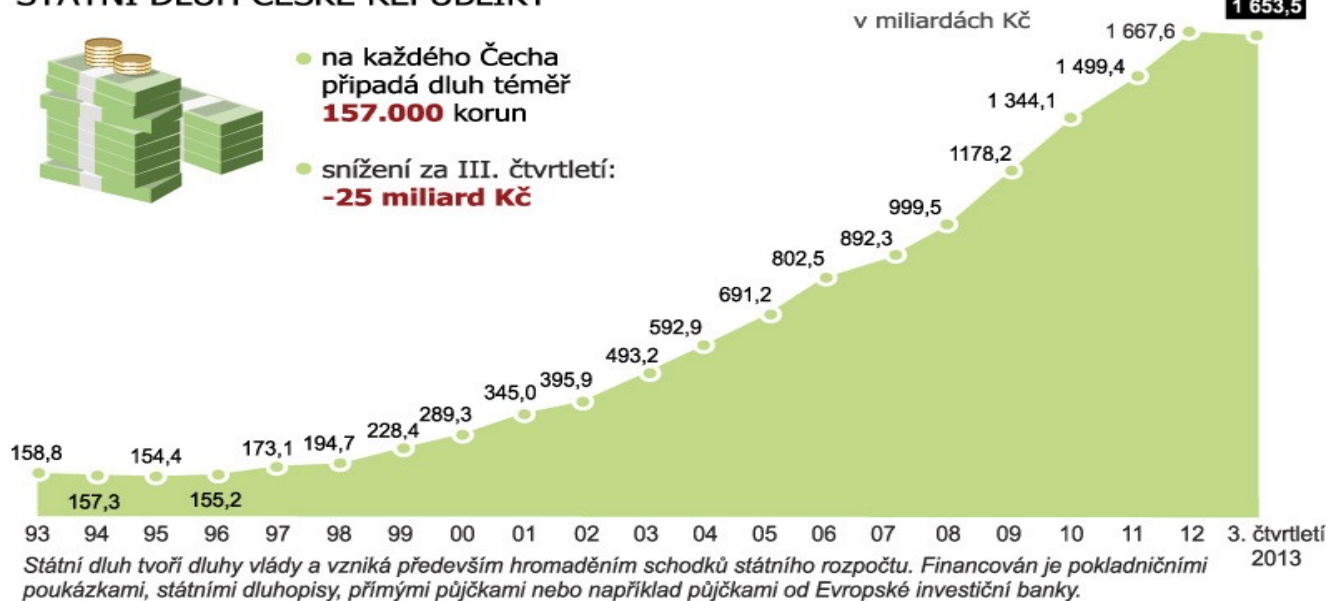
Politické hnutí Změna	28 592	0,57 %	14	0	–
HLAVU VZHŮRU - volební blok	21 241	0,42 %	14	0	–
Suverenita – Strana zdravého rozumu	13 538	0,27 %	14	0	–
Strana soukromníků České republiky	13 041	0,26 %	14	0	–
Koruna Česká (monarchistická strana Čech, Moravy a Slezska)	8 932	0,17 %	11	0	–
LEV 21 - Národní socialisté	3 843	0,07 %	14	0	–
Aktiv nezávislých občanů	1 237	0,02 %	4	0	–
Volte Pravý Blok www.cibulka.net	1 225	0,02 %	1	0	–
Romská demokratická strana	609	0,01 %	2	0	–
OBČANÉ 2011	455	0,0 %	1	0	–
Klub angažovaných nestraníků	293	0,0 %	1	0	–
celkem	4 969 983	100,00 %	14	200	–

Zdroj: Wikipedie, ČSÚ

Státní dluh se k září podařilo srazit, poprvé od 90. let

O víc než 14 miliard korun se podařilo snížit státní dluh České republiky za letošních devět měsíců. Jeho aktuální výše tak činí 1,654 bilionu korun. Pro období tři čtvrtletí je to podle ministerstva financí (MF) první pokles od 90. let minulého století. Na každého Čecha v této souvislosti připadá dluh přes 157 000 korun. Během samotného 3. čtvrtletí dluh klesl téměř o 25 miliard korun, naopak za posledních 12 měsíců vzrostl o zhruba jednu miliardu korun. Během celého roku 2012 pak státní dluh stoupl o 168 miliard korun na 1,668 bilionu korun.

STÁTNÍ DLUH ČESKÉ REPUBLIKY

zdroj: Ministerstvo financí ČR

ČTK

Hlavním faktorem poklesu státního dluhu ve třetím čtvrtletí byla podle MF splátka 59. emise státních dluhopisů v celkové hodnotě 37,6 miliardy korun a snížení hodnoty instrumentů peněžního trhu o 24,1 miliardy korun. Mezi takové nástroje patří například pokladniční poukázky, směnky nebo další investiční nástroje, které mají obvykle krátkou dobu splatnosti.

„Pokles hrubého státního dluhu je konzistentní se snížením plánované hrubé výpůjční potřeby centrální vlády v roce 2013 uveřejněné v revizi (pozn. strategie financování státního dluhu),“ uvedlo MF.

Na počátku července tehdejší ministr financí Miroslav Kalousek informoval o rozhodnutí snížit plánovanou hrubou výpůjční potřebu vlády letos o 110 až 140 miliard korun na 90,7 miliardy korun až 120,7 miliardy korun z původně plánovaných 230,7 miliardy korun.

„Jsem rád, že se stále plní můj původní plán. Díky němu se podařilo zastavit nárůst státního dluhu, ten dokonce poprvé od 90. let meziročně poklesne. Umožnily to nejen úspory a snižování deficitu, ale také lepší řízení likvidity státu prostřednictvím státní pokladny,“ sdělil ve čtvrtek Kalousek.

Státní dluh tvoří dluhy vlády a vzniká především hromaděním schodků státního rozpočtu. Financován je pokladničními poukázkami, státními dluhopisy, přímými půjčkami nebo například půjčkami od Evropské investiční banky.

Za tři čtvrtletí vydalo ministerstvo státní dluhopisy na tuzemském trhu za 118,1 miliardy korun. Na zahraničních trzích nevydalo žádné cenné papíry a rovněž prozatím nevyužilo úvěru od Evropské investiční banky.

Zdroj: Novinky, ČTK
Přípravila: Mária Ramsová

ČESKÉ OSOBNOSTI: RABI LÖW

Hrob rabiho Löwa na Starém židovském hřbitově v Praze.

(1512/1520/1525 nebo 1526 – 17. září 1609) (ve starší literatuře uváděn také německým pravopisem jakoben Bezalel), známý též jako Jehuda Arje ben Becalel, Jehuda Löw ben Becalel (Arje [hebrejsky Lev], Löw a Liva jsou synonyma), rabbi Löw, případně hebrejským akronymem מהר"ל – MaHaRaL (Morenu Ha-Rav Liva nebo též Morenu Ha-gadol Rabi Liva, náš (velký) učitel rabbi Liva), byl židovský rabín a učenec, legendární tvůrce pražského golema. Působil jako vrchní moravský zemský rabín v Mikulově a později jako vrchní rabín v Praze za vlády Rudolfa II.

Rabi Löw založil a vedl v pražském židovském ghettu al mudistickou školu (ješivu, 1573), upravil též pravidla pro spolek Chevra kadiša (pohřební bratrstvo, založen 1564). Ačkoli v Praze strávil pouze část svého života, je zde pohřben a v židovské literatuře je vždy nazýván מפראג מהר"ל – „Pražský Maharal“.

Rabi Löw se narodil pravděpodobně ve Wormsu (Porýní-Falc, Německo), podle některých zdrojů byla jeho rodištěm Poznaň (Polsko). K záměně jmen mohlo dojít snadno – jeho otec Becalel ben Chajim (jenž svůj původ odvozoval z Wormsu) byl švagrem rabína Jicchaka Klaubera z Poznaně. Narodil se do vlivné rabínské rodiny, dle tradice sahal její původ až k davidovské královské dynastii. Měl tři

bratry – podle jedné z verzí byl druhý nejstarší, podle jiné byl nejmladší. Jeho bratři Chajim, Sinaj a Samson byli rovněž renomovaní učenci. Jeho život je opředen mnoha pověstmi a legendami, z nichž řada zlidověla a je považována za fakt, ačkoli se historicky dají jen těžko doložit.

Podle jedné z nich studoval na různých ješivách v Polsku a Německu, podle jiného podání se vzdělával sám a výuku v ješivách neabsolvoval. V roce 1553 poměrně brzy (ve 28 letech) přijímá úřad vrchního moravského zemského rabína v Mikulově. Po dvacetiletém působení na Moravě odešel roku 1573 do Prahy. V Praze zůstal do r. 1584, poté odešel – podle jedné z tezí do polské Poznaně, podle jiné na Moravu. Do Prahy se vrátil roku 1588. Během tohoto působení se 16. 2. 1592 setkává s císařem Rudolfem II. – obsah jejich schůzky není znám, ale podle některých (samozřejmě neověřených) zkazek, které rovněž časem zlidověly, se týkala společné záliby v alchymii.

Tato romantická představa, fakticky ovšem nedoložitelná, se nakonec stala stejně neodmyslitelnou součástí rabiho Löwa jako pověst o pražském Golemovi. Asi roku 1592 znovu odchází, tentokrát je jisté, že do Poznaně, kde se stává vrchním rabínem. Podle některých zpráv byl důvod jeho častého stěhování ten, že měl vždy v Praze velké problémy s představiteli židovské obce, která se ke svému bezesporu nejslavnějšímu rabínovi měla údajně zachovat velmi macešsky. O několik let později se do Prahy vrací a zůstává zde až do své smrti r. 1609. Jehuda ben Becalel je pohřben na Starém židovském hřbitově v Praze.

Rabi Löw byl ve své době v židovském světě znám jako velký učenec, ale rozhodně to neznamena, že by své styky omezil pouze na své židovské souvěrce. Kromě již zmíněné audience u Rudolfa II. udržoval osobní přátelské styky s Tychonem Brahe i s dalšími osobnostmi, které rudolfínská Praha přitahovala.

Rabi Löw tvoří Golema (kresba Mikoláše Alše).

Ohledně přístupu k halaše preferoval studium přímo talmudických pramenů než tehdy módní studium halachických kodexů, jakými byl Maimonidova Mišne Tora nebo Tur Ašera ben Jechiela. Údajně byl výjimečným pedagogem, který své žáky vyučoval podle jejich možností a potřeb, nikoli podle předepsaných osnov.

„Blázní dneška učí chlapce číst Bibli s komentářem Rašiho, kterému nerozumějí, a Talmud, který nemohou pochopit,“ měla znít jeho slova na adresu tehdejšího systému výuky. Snažil se podpořit studium Mišny a talmudické agady namísto tehdy nového směru studia Talmudu zvaného pilpul. Rovněž ale varoval proti přílišnému upnutí se na exaktní vědy, především v těchto věcech kritizoval Azarju de Rossiho.

Ohledně jeho přístupu ke kabale se vedou spory. Podle Š. J. Rapaporta se kabale nevěnoval, podle Gershoma Scholema ovšem ano, dokonce jej považuje za předchůdce chasidismu. Ve středu studia a komentářů rabiho Löwa stojí etika, které věnoval několik spisů. Zabýval se též systémem a způsobem vzdělávání. Odtud zřejmě pramení spekulace o tom, že jeho díla znal a nechal se jimi inspirovat Jan Amos Komenský. Rabbi Löw bývá rovněž označován za předchůdce hnutí.

Zdroj :Wikipedie
Připravila: Mirka Schullerová

PŘIPOMENUTÍ STÁTNÍHO SVÁTKU

Dne 17. listopadu si připomeneme Den boje za svobodu a demokracii

Na den 17. listopadu připadá státní svátek - Den boje za svobodu a demokracii. K tomuto datu se váží hned dvě události, první z roku 1939, kdy nacisté uzavřely české vysoké školy a devět vedoucích představitelů vysokoškoláků bylo popraveno. Druhá událost, na kterou si většina z nás pamatuje, se váže k roku 1989, ke studentským protestům na Národní třídě, které byly násilně potlačeny a tím spustily sametovou revoluci. Tyto listopadové události vedly k pádu komunistického režimu. Označení sametová revoluce vymysleli novináři a jedná se o označení změny režimu, která byla provedena v podstatě bez násilí a na základě vzájemného dialogu. Nejvýraznější osobností celé revoluce v té době se stal budoucí prezident Václav Havel.

Zdroj: svatky.centrum.cz
Připravila: Mária Ramsová

ČEŠTINA

Párové souhlásky známe už všechny, takže dnes si je naposledy procvičíme všechny dohromady – už bez gramatických instrukcí a rad – a tímto je budeme považovat za probrané.

Cvičení

Doplňte správné párové souhlásky:

Luká- pře-kočil kalu- vody. Tu- se, chlapče! To není moje manželka, to je moje dru-ka. Dnes máme k večeri lu-těny. Přelo- tu větu z češtiny do angličtiny. V knize je zálo-ka. Po-tolka je dravý pták. V ma-tali stojí kůň. Na koho padne lo-? Ku- plný košík hu-. Na stromě sedí holu-. Kde je jeho hro-? Souse- má hla-. Sokolský sle- je velká událost. Dosu- jsem nic takového neviděl. Vra- nám naši lo-. Narýsuji kru-. Vidíš až na protější břeh-? Ale- je hodný ho-. Václa- je staré české jméno. Dří- to nešlo. Slů-ka obdivu potěší. Rudol- je nadutý jako pá-. He-ky to sně-! Jen si poslu-. Kdy- věří- té dí-ce, bě- s ní na tu vysokou vě-.

Připravila: Radka Hejmalová-Millar

ZE ŽIVOTA NAŠICH KRAJANŮ

Moje první zkušenost v Jižní Africe

Již v době mého prvního letu do Johannesburgu jsem neměl nejjistější pocit. Pečlivě jsem si naplánoval let i hotel, ale o tom, jak se po příletu (po půlnoci) dopravím do hotelu, jsem neměl ani tušení. Očekával jsem hotelové shuttle busy, příměstský vlak (GUATRAN - ten jsem měl vygooglovaný) a určité taxíky. Před půlnocí jsem tedy přistál na letišti O.R.TAMBO v Johannesburgu, které mi svou atmosférou spíše připomnělo provinční letiště v Peru než velké mezinárodní letiště.

První co jsem vzdal, byl GUATRAN. Je to prý sice nejrychlejší a nejbezpečnější cesta z letiště, ale po osmé hodině večer jsem se už nikam nepřepravil. Ten jezdí pouze do osmi hodin. Ve vylidněné příletové hale jsem se tedy začal ohlížet po taxíku. Nechtěl jsem nic riskovat, tak jsem oslovil muže v signální vestě s nápisem „official airport taxi“, který mě dovedl až k malé dodávce bez jakéhokoli označení. Zdál se mi to docela podivný oficiální taxík, ale má hrdost mi již nedovolila vystoupit. Odpíchl jsem se z letiště, řidiči jsem zadal adresu hotelu a čekal jsem, že zapne taxametr. Bohužel ale žádný neměl. „Jaká bude tedy cena?“, oslovil jsem řidiče. „Fixed price, mister.“ Aha. „No a jaká bude tedy fixní cena?“ nedal jsem se. „For hundred to five hundred.“ Super, to je tedy fixní cena s rozpětím 20%. Po příjezdu k hotelu v Sandtonu můj řidič vyslovil své rozhodnutí – „Rand 440, please.“ Vytáhl

jsem tedy z peněženky pět bankomatem vyžehlených stovek a naletěl jsem na jeden z nejstarších triků mistrů taxikářů. S mýma pěti stovkami v ruce a s předestíraným smutným hlasem mi sdělil, že nemá drobné. No a já také nemám. Tak jsem jen smutně hleděl na své bankovky v jeho rukách. Strašné spropitné!

Následující ráno jsem se chtěl vydat pěšky z hotelu na místo mé domluvené schůzky v Sandtonu. Vyšel jsem před závoru hotelu a nejistě jsem se ohlížel po chodníku. Dvaceti metrový kousek chodníku u hotelu se najednou změnil na vyšlapanou cestičku neupraveným terénem. V té chvíli jsem si vzpomněl na varování svého švagra, kterého před pár lety nechtěli pustit z hotelu přes silnici vybrat si hotovost z bankomatu. Marně jsem se ohlížel kolem, nikde žádná živá dušička, která by se prošla pěšky. Za těch pět minut ale kolem projelo snad sto aut. Tak to asi, chlape, pěšky nepůjde, pomyslel jsem si, nejsi v Praze. Co když někdo vyskočí z keře a ...? Raději jsem se vrátil zpátky do hotelu, objednal si taxík a nechal se odvézt tři ulice dále za sedmdesát randů. Tento pobyt se mi pěkně prodražuje. Měl jsem tedy dvě možnosti. Buď naberu odvahu chodit pěšky, nebo naberu odvahu jezdit autem s volantem na opačné straně a nejlépe ne v protisměru. Zvolil jsem tedy to druhé. Půjčit auto v Johannesburgu není zase až tak těžké. Postačil mi k tomu pas, řidičák a samozřejmě i kreditka. Není ale lehké začít jezdit po levé straně. Ale o tom snad příště.

Příspěvek nám poslal: p.Jozef Rams, Johannesburg

ČESKÉ VÁNOCE

Pomalu ale jistě se blíží nejhezčí svátky roku a by bylo zajímavé připomenout si některé vánoční zvyky a tradice.

Vánoční zvyky a tradice - proč se dodržují?

Protože na Štědrý den připadá narození Ježíše Krista, přikládali tomuto dni naši předkové velký význam - považovali jej za den zázraků. A to znamenalo, že se člověku mohla splnit přání. Pomocí různých věštících technik člověk hledal odpovědi na otázky ohledně své osobnosti. Tato tradice se dochovala dodnes.

Lití olova

Nad plamenem se rozžhaví kousek olova, až úplně roztaje. Připraví se nádoba s vodou a do ní se olovo opatrně vlije. Odlitek, který vznikne, věští dotyčnému jeho budoucnost. Například odlitek ve tvaru hvězdy znamená úspěch, uznání.

Krájení jablka

Jablko se přepůlí vždy po štědrovečerní večeři, avšak ne obvyklým způsobem, ale kolmo na osu, napříč. Pokud má vnitřní část s jádrem tvar hvězdy, sejdou se za rok všichni ve zdraví. Má-li tvar kříže, někdo z přítomných těžce onemocní.

Pouštění lodiček

Rozpůlí se několik vlašských ořechů a do prázdných polovin skořápek se nakapaným voskem připevní svíčka. Lodičky ořechů se pak nechávají plout po vodě. Ten, komu se lodička nepotopí a dlouho svítí, čeká dlouhý a šťastný život. Pokud se lodička drží při kraji nádoby, její majitel se bude celý rok držet doma. Pokud pluje ke středu nádoby, vydá se do světa.

Střevíc

Svobodné dívky házejí střevícem přes hlavu. Obrátí-li se patou ke dveřím, zůstanou doma. Obrátí-li se špičkou ke dveřím, provdají se a odejdou.

Štědrovečerní večeře

Na Štědrý den se až do večera zachovává přísný půst. Ten, kdo vydrží, údajně uvidí zlaté prasátko. Ke společné večeři se zasedá, jakmile vyjde první hvězda. Pod talíře se na štědrovečerní večeři dávají kapři šupiny, které mají přinést všem po celý rok dostatek peněz. Po dobu slavnostní večeře nesmí nikdo vstávat.

Barborka

Vložte do vázy tolik větvíček (podle tradice by to měla být větev třešňová - barborka), kolik je členů rodiny. Na lísteček napíše každý člen nějaké přání a pověsí jej na větvíčku (nebo si jen své přání a podobu své větvíčky pamatujete). Komu větvíčka na štědrý den vykvete, tomu se přání splní.

Zvyky a tradice, které možná o Vánocích neznáte

Cizí věci v domě

Do konce roku by se měly vrátit všechny cizí věci, které jsou v domě. Projděte pečlivě celý dům či byt a vraťte vše, co vám nepatří.

Zápalky

Svobodná dívka zapíchne do jablka tři zápalky. Každá z nich musí symbolizovat jednoho nápadníka. Všechny zápalky současně zapálí. Ta, která hoří nejdéle, představuje toho, za něhož se má dívka vdát.

Vánoční dekorace jsou rozmanité

Vánoční dekorace jsou tady od toho, aby zpříjemňovaly, zútulňovaly naše příbytky a domovy, odkazovaly ke křesťanským tradicím Vánoc a dotvářely interiér a atmosféru. Vánoční dekorace je rozmanitá, zahrnuje ozdoby na vánočních stromečcích, světelnou výzdobu ulic, domů a interiérů, adventní věnce, vánoční svícny, vánoční prostírání, květinovou výzdobu, betlém a vše, co použijete k výzdobě u vás doma. Každým rokem už téměř na začátku roku vznikají koncepce předních designérů a architektů, kteří chtějí přijít v dekoraci s něčím novým a neokoukaným.

Mezi vánoční dekorace patří skleněné a dřevěné ozdoby. Vánoční ozdoby se nezavěšují jen na vánoční stromečky, ale mohou vytvářet zátiší na stolech, zdech. Trh nabízí každým rokem nové typy skleněných a dřevěných ozdob, které jsou ještě důmyslněji zpracované a odrážejí novou kreativitu. Skleněné a dřevěné ozdoby musí projít ručním zpracováním, skleněné ozdoby se vyfukují z dutého vyfukovaného skla. Některé firmy jsou schopny vytvořit vánoční dekoraci přesně podle vašich požadavků.

Technologie výroby skleněných vánočních ozdob je trvale inovována, zejména také s ohledem na ochranu životního prostředí. Barevnost a ladnost tvarů spolu s ruční výzdobou ozdob není jedinou prioritou. Vánoční ozdoby a motivy vycházejí z křesťanských tradic a zimních motivů. Mezi nejčastější vánoční motivy patří andělkové, vánoční stromečky, vánoční věnečky, zvonky, betlém, baňky apod.

Vánoční anděl – posel Vánoc a tradiční vánoční dekorace.

Motiv anděla je s Vánoci odedávna pevně spjat. Anděl může zdobit stromeček, může se jednat o ozdobu na vánoční stůl nebo vánoční dárky. Výroba andělů se stává také součástí kreativních dílen, kde se lidé scházejí a vytvářejí pomocí přírodních materiálů (textil, šustí, lýko, papír...) své kreativní a originální andělky. Anděl je (nejen) symbolem zvěstování. Anděl hraje svou roli při vyprávění o narození Ježíše. Vánoce jsou prodchnuty láskou a anděl je největším obrazem čisté lásky. Anděl je symbolem zvěstování, ve výtvarném umění bývají zobrazeni s hudebním nástrojem, protože mají zpívat k radosti lidí. Andělé ztělesňují lehkost, světlost, veselost, nadpozemskost, mír, lásku.

Vánoční hvězda - je symbolem Vánoc.

Vánoční hvězda (kometa) se vyskytuje nad Betlémem, a proto nejspíš zářila v době narození Ježíška. Zda v období narození Ježíše Krista zářila hvězda či nikoli, není dnes už tak důležité, protože tento astronomický úkaz už máme s touto význačnou událostí neodmyslitelně spojen. Navíc podle Starého zákona mohly hvězdy hlásit předpovězený příchod židovského krále. Symbol vánoční hvězdy není jen na jesličkách. Hvězda zdobí v mnoho domácnostech i vánoční stromeček a může být i v květináči – to se potom jedná o rostlinu s výraznými červenými květy. Vánoční hvězda se dnes často tvoří ze slámy. Vázání hvězd a ozdob ze slámy patří k těm nejznámějším vánočním tradicím. K originalitě vánoční hvězdy může přispívat také kombinace materiálů, které mohou optickou iluzi hvězdy dotvářet. Lze použít nejen slámy (i barevné), ale také alobal, průsvitný papír, korálky, koření.

Vánoční věnce - jsou nejen vánoční dekorací, ale také patří k symbolům vánočních svátků a adventu. Pro adventní dobu jsou charakteristické adventní věnce a svícný, které jsou připomínkou narození Pána. Podle staré liturgie, vycházející ze čtyř adventních nedělí, by se každý týden měla na věnci zapálit jedna svíčka. Zapálené světlo je tak tou správnou dobou pro rozjímání. Podle staré tradice by v domácnosti měly být věnce dva. Jeden, který vítá hosty a je zavěšen na domovních dveřích a druhý, který dotváří atmosféru domova a podtrhuje nevšednost přicházejících dnů.

Výroba vánočních věnců má neomezené možnosti, záleží jen na umu, zručnosti a fantazii. Věnce mohou být vytvářeny nejen z přírodních materiálů (větvě z jehličnanů, jablka, skořice, pomeranče, chvojí, oříšky, šišky), ale také mohou být věnce „trvalé“ (vyrobené z umělého jehličí, šišek, skleněných korálků apod.).

Vánoční svícen je charakteristický nejen pro adventní dobu, ale také pro štědrovečerní prostírání. Plápolající plamínek svíčky dokresluje nejen sváteční atmosféru, ale může být také připomínkou společně strávených chvílí nad originální výrobou. Svíčka může mít nejrůznější tvary, barevnost a velikost, ale její „usazení“ si vytvořte nejlépe podle sebe. K výrobě svícnu lze použít chvojí, které doplníme například větvkami břečťanu nebo cesmínu. Ale možnosti jsou zase neomezené.

Zdroj: <http://www.milan-hana.estranky.cz>
Připravila: Mária Ramsová

Foto: Mária Ramsová, Praha, Staroměstské náměstí 2012

V příštím vydání vám přineseme několik receptů na vánoční cukroví.

ZAJÍMAVOSTI

Znovu padl český souhláskový rekord. Tentokrát už ale opravdu nejde vyslovit.

Uplynulo jen něco málo přes měsíc od vytvoření českého rekordu, který evidoval nejdelší větu složenou jen ze souhlásek, a už pelhřimovské Muzeum rekordů a kuriozit oficiálně uznalo, že je rekordní věta Milana Hanáka překonána.

Rekordní věta Milana Hanáka, která byla již překonána, zněla: „Blb vlk pln žbrnd zdrhl hrd z mlh Brd skrz vrch Smrk v čtvrt' srn Krč.“

Noví autoři posílali do sídla redakce České knihy rekordů e-maily, dopisy, textové zprávy a dokonce i notářsky ověřené záznamy svých souhláskových vět. Některé byly delší jen o několik písmen, jiné byly souvětími a další obsahovaly vulgarismy či nelogičnosti, což však bylo pro oficiální zaevidování nepřipustné.

Výsledek je nakonec takový, že novým českým rekordmanem se stal pan Ivan Rillich z Frymburku, který vymyslel větu: **Škrt plch z mlh Brd pln skvrn z mrv prv hrd scvrnkl z brzd skrz trs chrp v krs vrb mls mrch srn čtvrthrst zrn.**

Věta má 25 slov a celkem 82 znaků, což je nový český rekord. Novinky o tom informoval prezident agentury Dobrý den Pelhřimov Miroslav Marek.

Vysvětlení nové nejdelší české věty, v níž jsou samé souhlásky, neboli překlad do běžné češtiny jest tento: „Lakomý hlodavec z čeledi plchovitých, který pocházel z pohoří Brdy, kde bývá často mlha, a který byl plný skvrn od chlěvské mrvy, nejdříve ze všeho hrdě scvrnkl z brzd skrze trs rostlin zvaných chrpa až do zakrslých stromů, jimiž byly v tomto případě vrby, pochoutku srnek-potvor, kterou bylo čtvrt hrsti zrní.“

Zdroj: novinky.cz
Připravila: Mária Ramsová

České pivo a jeho využití v kuchyni

Chmel + slad + voda + kvasnice = pořádný kus národní hrdosti. Svátek sv. Václava, patrona naší země, se slušelo na konci září oslavit moken pro naše kraje tak typickým. Dobrou službu pivo udělá i v kuchyni. Archeologové na našem území objevili nejen staré kosti, ale i důkazy o tom, že se tu už před příchodem Slovanů vyrábělo pivo. Ti pak v bohulibé tradici pokračovali a odkaz předali svým následovníkům. První dochované záznamy o výrobě piva se pojí k Břevnovskému klášteru a letopočtu 993 n. l. Benediktinští mniši už ve středověku dobře věděli, co je dobré!

A víme to i my. Jenomže co je dobré, to je třeba chránit. Proto, po několika letech složitých jednání na úrovni českých pivovarů a orgánů EU, byla v r. 2008 zapsána ochranná známka CHZO (Chráněné zeměpisné označení) České pivo. Obdrželi jsme ji v kategoriích světlý ležák, tmavý ležák, světlé výčepní a tmavé výčepní pivo a lehké pivo. Kulaté sluníčko, které se usmívá z etiket, nebylo snadné získat. Na celostátní úrovni ho totiž orgány EU udělují jen zcela výjimečně.

Kdyby si tedy nyní chtěl někdo na nálepku napsat Tschechisches Bier, může skončit před soudem. Škoda že ochrannou značku České pivo najdeme většinou pouze na lahvích. Měla by vítat návštěvníky na všech dveřích hospod, na všech pípách, kde se točí mok s právem ji nosit. Tuto čest si vydobýlo 77 značek ze 16 pivovarů: Měšťanský pivovar Havlíčkův Brod, Krušovice, Polička, Vyškov, Černá Hora, Plzeňský Prazdroj, Radegast, Velké Popovice, Gambrinus, Bernard, Primátor, Tradiční pivovar v Rakovníku, Zubr, Pivovar Protivín, Pivovar Samson, Nymburk. Mezi nimi najdeme i vícenásobně prověřené nápoje.

Pyšní se totiž nejen zeměpisnou ochranou, ale zároveň i řadou cen a značkou Klasa, udělovanou ministerstvem zemědělství. Jaký je náš národní mok? Výrazný vůní po sladku světlého typu a po chmelu. Obsahuje vyšší množství benefitních látek, například o 45 % více vitamínu B6, o 30 % více vitamínu B1 a o 55 % více fytoestrogenů než konkurence. Má střední říz a plnost chuti, danou specifickým prokvašením, střední až vyšší hořkost. Zlatožlutá barva lahodí oku, nápoj je jiskrný a vytváří kompaktní bílou pěnu. Převládá chuť po sladku a chmelu. Charakterizují ho vyšší hodnoty polyfenolů a vyšší hodnota pH.

Pro výrobu je přesně stanoveno použití surovin, mezi nimiž nesmějí chybět český hlávkový chmel, chmelové produkty a slad z určitých odrůd ječmene pěstovaného na našem území. Také způsob rmutování, chmelovar a spodní kvašení musí splňovat předepsané parametry. Pokud tomu všemu výrobce dostojí, může jeho mok nosit označení České pivo s velkým Č.

Pár zajímavostí.

V konzumaci piva nám patří světové prvenství výkonem 144 litrů na hlavu a rok. Držíme se, i když tento údaj z r. 2010 je zhruba o 20 litrů nižší než v r. 2005. Nutno říct, že nám dost pomáhají cizinci, pro něž je zlatý mok jednou z nejoblíbenějších českých pamětihodností. A ještě jedno prvenství máme – v České republice byl založen První dámský pivní klub, jehož členky s chutí šíří slávu piva mezi něžným pohlavím doma i ve světě.

Níže naleznete rovněž recepty s využitím piva.

ZÁBAVA

RECEPTY

Kachna na pivu

Příprava:

Dobře prosolenou a nakmínovanou kachnu naplníme celými jablky, celou cibulí, podlijeme černým pivem, přiklopíme a pečeme při 170 °C tři hodiny. Nakonec kachnu odkryjeme a při vyšší teplotě necháme zezlátnout.

Pečené vepřové koleno na pivu

Doba přípravy: 120 minut

Počet porcí: 4-6

Suroviny:

3 vepřová kolena, 500 ml černého piva, 15 stroužků česneku, 4 cibule, 8 lžic plnotučné hořčice, mletá sladká paprika, nové koření, pepř, bobkový list, kmín, asi 300 ml vody na podlití, instantní jíška tmavá nebo chlebová střídky na zahuštění šťávy, sůl, provázek.

Příprava:

Vepřové koleno vykostíme, kůži nakrojíme na mřížky a do masa řádně vetřeme hořčici, sůl, pepř, kmín, sladkou papriku a česnek krájený najemno. Zarolujeme a dobře svážeme provázkem. (Kosti použijeme na polévku.). Maso vložíme do pekáče, osolíme, okmínujeme, zasypeme hrubě krájenou cibulí, přidáme nové koření, bobkový list a celý pepř.

Zalijeme pivem, zakryjeme alobalem nebo poklicí a dáme péct do trouby při 180 °C na asi 1,5 hodiny. V průběhu pečení maso podléváme a přeléváme. Jakmile je maso měkké, odkryjeme alobal a maso dopékáme na barvu a dokřupava. Veškerou šťávu s rozpečenou cibulí slijeme do hrnce, zredukujeme a lehce dohustíme jíškou nebo chlebovou střídkou. Podle potřeby dochutíme. Z masa odstraníme provázek. Koleno podáváme na prkénku se šťávou v omáčnicku a chlebem. Doplníme hořčicí a strouhaným křenem.

Zdroj: novinky.cz
Připravila: Mária Ramsová

Letní salát s tuňákem

Ingredience:

konzerva tuňáka ve vlastní šťávě, ledový salát, červená cibule, 2 stroužky česneku, 1 vařené vejce, černé olivy, zelené fazolky, rajčata, citron, olivový olej, sůl, pepř

Postup přípravy:

Ledový salát natrháme nebo nakrájíme na sousta. Tuňáka vidličkou rozmačkáme na malé kousky a můžeme nechat i vlastní šťávu. Přidáme půlku vymačkaného citronu, napůlené olivy, prolisovaný česnek, zelené fazolky, rajčata nakrájená na malé kousky a červenou cibuli nakrájenou na půlkolečka. Osolíme, opepříme a salát zalijeme olivovým olejem. Opatrně promícháme a přidáme na čtvrtky nakrájené vařené vejce. Hotový salát také můžeme ochutit jogurtovým dresingem, který připravíme smícháním bílého jogurtu, polévkové lžice kečupu, špetky kari, trochou vody a bylinkovou solí.

Tortilly s rajčatovou salsou

Ingredience: 4 velké tortilly, 250 g mletého hovězího masa, 1 cibule, 1 konzerva loupáných rajčat, 1 menší ledový salát, sýr na strouhání výraznější chuti (čedar), mleté chilli, mletý černý pepř, sůl, 3 stroužky česneku, 1 lžice olivového oleje, 1 kysaná smetana

Salsa:

2 velká rajčata, 1 velká červená cibule, 3 lžice citrónové šťávy, 2 lžice nasekaného čerstvého koriandru nebo půl lžičky mletého koriandru, 1 lžice olivového oleje.

Postup přípravy:

Salsa: rajčata a červenou cibuli nakrájíme na malé kostičky a smícháme v misce s citrónovou šťávou, koriandrem a olivovým olejem a necháme odležet.

Na oleji zpěníme jemně nakrájenou cibuli, přidáme maso a mícháme asi 4 minuty, až zhnědne. Pak přidáme překrájená rajčata z konzervy, osolíme, ochutíme chilli a pepřem a dusíme pod pokličkou asi 40 minut. Na závěr přidáme prolisovaný česnek.

Tortilly krátce ohřejeme zabalené v alobalu v troubě a na každou natřeme vrstvu omáčky s masem, posypeme nastrohaným sýrem, rozdělíme na ní na nudličky nakrájený ledový salát a lehce potřeme kysanou smetanou. Placky zarolujeme a podáváme s rajčatovou salsou.

Připravila: Mirka Schullerová

PROCVIČTE SI ČEŠTINU - JAZYKOLAMY

A to mám pracovat na tom nejneobhospodařovatelnějším pozemku?

Byl jednou jeden Řek a ten mi řek, abych mu řek, kolik je v Řecku řeckých řek. A já mu řek, že nejsem Řek, abych mu řek, kolik je v Řecku řeckých řek.

Datel dutě zadutal nad dutou dutinou dubu.

Desatero šlo, potkalo devatero, devatero osmero, osmero sedmero, sedmero šestero, šestero patero, patero čtvero, čtvero trojmo, trojmo dvojmo, dvojmo jednero.

Jdou dvě děti dědit dědictví po dědovi.

Zdroj: <http://jazykolamy.funsite.cz/>
Připravila: Mária Ramsová

HUMOR

Do IT firmy přijmou do oddělení vývoje jako specialisti pět kanibalů. Během uvítacího ceremoniálu jim šéf říká: „Máme tady podnikovou kantýnu, chodit tam samozřejmě můžete, ale jen za předpokladu, že nebudete obtěžovat ostatní spolupracovníky.“ Kanibalové slíbí, že nikoho obtěžovat nebudou. Za měsíc za nimi přijde šéf znovu a povídá: „Jsem s vámi spokojen, všichni pracujete dobře. Mám ale jeden problém: zmizela nám uklízečka, nevíte náhodou, co se s ní stalo?“ Všichni kanibalové se dušují, že nic nevědí. Šéf jim uvěří a odejde, načež náčelník kanibalů se ptá: „Kdo pozřel tu uklízečku?!“ Jeden kanibal se přihlásí a náčelník na něj řve: „Ty ňoumo, už měsíc tady požíváme manažery, projektové manažery, vedoucí oddělení a nikdo si ničeho nevšimnul - a ty musíš sežrat zrovna uklízečku!!!“

Je soused na návštěvě u druhého. Oba bydlí ve stejných garsonkách a tomu prvnímu se líbí, jak má ten druhý vytapetováno. Tak se ho ptá: „Kolik jsi na to kupoval rolí tapet?!“ „Osmnáct.“ Po týdnu se opět zastaví na pokec a říká: „Člověče, jak jsi to dělal, mně zbylo osm rolí!“ „To souhlasí, mně taky.“

Připravila: Mirka Schullerová

SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ

Čeština

Lukáš přeskočil kaluž vody. Tuž se, chlapče! To není moje manželka, to je moje družka. Dnes máme k večeri luštění. Přelož tu větu z češtiny do angličtiny. V knize je záložka. Poštolka je dravý pták. V maštali stojí kůň. Na koho padne los? Kup plný košík hub. Na stromě sedí holub. Kde je jeho hrob? Soused má hlad. Sokolský slet je velká událost. Dosud jsem nic takového neviděl. Vrať nám naši loď. Narýsuj kruh. Vidiš až na protější břeh? Aleš je hodný hoch. Václav je staré české jméno. Dřív to nešlo. Slůvka obdivu potěší. Rudolf je nadutý jako páv. Hezky to sněží! Jen si posluž. Když věříš té dívce, běž s ní na tu vysokou věž.